

Ergens bijhoren is een must, anders trek je het niet

De kop boven deze brief is wel heel stellig en zo ervaren wij het ook; mensen die iets verder van ons afstaan verbazen zich erover dat we weer snel aan het sporten en aan het werk gingen, maar zij die ons beter kennen, weten hoe wij in elkaar zitten en de sport en onze vereniging beleven; zij vormen een enorm belangrijk deel van ons leven. Onze badmintonvereniging was en is als een warme deken. Bij deze vereniging horen, met respect voor onze gevoelens en uitingen van verdriet is voor ons een weldaad; dat was het eerder al en is nu alleen nog maar belangrijker geworden. Daarom hebben we aan de redactie gevraagd om – zo mogelijk – dit thema een keer aan de orde te laten komen in een rondzendbrief; we zijn heel blij dat ons verzoek gehonoreerd kon worden.

Beste Flying Shuttle '57 badmintonvrienden,

Na het overlijden van Monique is ons gezin lid geworden van VOOK, de Vereniging voor Ouders van Overleden Kinderen. Dit is een zelfhulporganisatie waar "lotgenoten" elkaar tot steun proberen te zijn om door het diepe dal te komen dat zij in hun leven zijn tegengekomen. Deze vereniging (informatie is te vinden op VOOK.nl) organiseert contactmiddagen, zet contact ouders in, geeft brochures uit en ga zo maar door; daarnaast verschijnt elke twee maanden een Rondzendbrief waarin ouders ook elkaar kunnen ontmoeten, hun ervaringen verwoorden en zo elkaar tot steun proberen te zijn.

Omdat Lonny, Petra, Raymond en ik zoveel warmte ervaren vanuit de vereniging hebben wij ook een bijdrage geleverd aan de Rondzendbrief, in de hoop dat andere ouders iets kunnen met onze ervaringen. Nu wij op een andere plek over de vereniging hebben gesproken als zo'n warme groep, vinden wij het gepast, dat het artikel ook een plaatsje krijgt op de website, opdat wie wil, ook kan lezen wat we over jullie allemaal hebben geschreven.

Mede namens Lonny, Petra en Raymond, Martien

Daarmee willen wij niet zeggen dat wij "de maat" zijn of ons omgaan met het verdriet de juiste weg is; wij doen maar wat, we doen wat ons hart ons ingeeft en ook wij beleven ups en downs en nog heel veel rotmomenten; en dikwijls lijkt het alsof we er maar "wat op los kletsen, met iedereen die open staat voor ons." Misschien is het dat laatste wel dat ons zo helpt.

Bijna een jaar geleden, op 11 mei 2004, zit ik op het werk, heb de vrolijke gezichten gezien van de collega's die er weer zin in hebben, zo lijkt het en begin met doornemen wat er deze dag op de rol staat en dan gaat de telefoon, mijn vrouw Lonny aan de lijn: "Raymond heeft gebeld dat we naar het ziekenhuis moeten ko-

men, omdat Monique daar naartoe gebracht wordt." Ik laat de boel de boel, pak een auto mee en ga naar huis om Lonny op te halen; daar is zij doende om zich af te melden voor de tenniswedstrijd die ze 's morgens moet spelen: "Beginnen jullie alvast maar, dan kom ik straks wel."

Met smart, met enorm veel angst in ons lijf staan we te wachten in het ziekenhuis op die rotambulance; waarom is hij er nog niet en wat doet die ploeg artsen o.l.v. dokter Uppal daar nou? Die staat toch niet te wachten op ons Monique? We gaan gewoon door de grond als de ambulance gillend en piepend binnenkomt en als al na een paar minuten wordt verteld dat Monique van de ene minuut op de andere is overleden, zonder dat de hulp van de huisarts en de verpleegkundigen van de ambulance en de zorg van haar nieuwe vriend Raymond, haar hebben kunnen helpen. Wat zij ook hebben geprobeerd: haar laatste wedstrijd was gespeeld.

Het is niet te geloven en onze wereld stort zomaar in van die ene minuut op de andere. De bom slaat in.

Monique is een van onze twee dochters en is op dat moment 28 jaar (op 18 juni a.s. zou ze 30 worden); Petra haar "zusje" is dan 25. Twee prima dochters hebben Lonny en ik. Alle vier zijn we zeer actief in het verenigingsleven; Lonny en ik (Martien) begonnen met volleybal, zijn later gaan badmintonnen en tennissen en zijn bij de eerste twee verenigingen zeer actief (en geweest) als vrijwilliger in commissies en besturen, organiseren activiteiten, verzorgen trainingen en clubbladen enz. Onze dochters hebben we ook proberen op te voeden in een sociaal leven: ga deel uitmaken van groepen en verenigingen, steek daar de handen uit de mouwen en als je ergens commentaar op wilt leveren, prima, maar dan kun je dat het beste doen door je handen uit de mouwen te steken.

Deel uitmaken van sociale verbanden is voor ons een way of life en de sport is een ontzettende grote uitlaatklep; of het nu actief of passief is. Gelukkig pakken Monique en Petra dit ook zo op; ons voorbeeld is goed gevolgd. Vooral de badmintonvereniging The Flying Shuttle '57 is een groot deel van ons leven gaan bepalen. Sinds 1980 zijn Lonny en ik lid van de vereniging; op 1 september 1984 komt Monique op de club en Petra 3 jaar later. Monique is vrij groot en heeft veel power in haar slagen, waardoor ze vanaf het eerste moment hoge ogen gooit in de verschillende leeftijdsgroepen en categorieën waar zij aan gaat deelnemen; al op haar 13de neem ik haar mee de seniorencompetitie in en de spelontwikkeling gaat door tot ze echt gaat puberen en feesten, dan hoeft het niet meer zonnig. Ze kiest niet voor topsport maar voor een rijkelijk sociaal en "stapleven". Háár keuze, prima, al hadden we het als ongeruste ouders daar dikwijls moeilijk mee. Intussen blijft ze wel

zeer actief binnen de club, blijft in een van de hoogste twee teams spelen en begint met het assisteren van mij bij trainingen aan de jongste jeugd; later gaat ze o.a. de trainersopleiding volgen en zelfstandig trainingen geven.

Monique is overleden aan een longembolie, een ruitembolie die in een paar minuten zorgde voor een totale afsluiting van de longader, waardoor er geen zuurstoftransport meer op gang kon komen. Er was geen redden aan. Uit de obductie die we hebben laten uitvoeren bleek dat er geen aanwijsbare oorzaak te vinden was voor het ontstaan van de trombose; deze sportvrouw was goed gezond. Uit onderzoeken in het ziekenhuis in Bergen op Zoom en vervolgens in Erasmus in Rotterdam hebben de artsen ook uit bloedwaarden van Lonny, Petra en mij geen aanwijsbare waarden gevonden, die de crash bij Monique veroorzaakt zouden kunnen hebben. Het is een samenloop van omstandigheden geweest: een combinatie van risicofactoren, welke ik toch even wil noemen, want "het gebeurt altijd bij een ander en nooit bij ons"; zo stonden wij ook in het leven. Monique rookte weer (door de spanningen in de in het najaar van 2003 verbroken relatie), was weer met de pil begonnen, zij had een oppervlakkige ontsteking aan een spatader in haar been, Petra en ik hebben een vrij lage proteïne C waarde (zij misschien ook?) en ook een vitamine K afwijking kan aan zoiets bijdragen. En komt dit allemaal bijeen, dan kan er een crash ontstaan, zoals nu bij Monique gebeurd is.

Totaal van de weg weg gaan we naar huis en zakken daar in de bank neer. Dorthy de vriendin van Lonny, die vlakbij woont, is er zo en dan ga ik toch maar naar boven om te bellen; huilend, nauwelijks verstaanbaar, naar mijn werk, het werk van Monique, van Lonny en Petra, een broer, die geblesseerd thuis zit en dan een teamgenoot van Monique die thuis is omdat hij een ernstige knieblesure heeft. Anton gaat de contacten binnen de vereniging wel leggen. Iedereen valt stil; de wereld staat stil en dan komt Wilma, onze huisarts, die ook bij Monique was toen zij overleed; dat is ontzettend fijn om te weten, want dan zijn we er zeker van dat alles is gedaan om haar te redden. Ook zij zit er verslagen bij, ook de specialist in het ziekenhuis "was de hele dag op zijn afdeling niet te genieten, zo boos was hij dat er zo'n jong leven tussen zijn vingers uitgeglijpt was", zo vertelde onze buurvrouw die daar werkt.

Maar weer terug naar "ergens bijhoren" en dan vooral gericht op onze vereniging, dit belangrijke onderdeel van ons leven.

Tegenwoordig hebben alle jongelui gsm's, zijn – zo lijkt het – hele dagen online; binnen de kortste keren weet de hele wereld, zo lijkt het dat Monique overleden is. Natuurlijk ook via de werkkringen van ons vieren en de buurtsupermarkt waar Lon-

ny aan de kassa zit, gaat het als een lopend vuurtje door de stad, door het land, door de wereld, want de jongelui studeren overal tegenwoordig.

Dinsdagmiddag en -avond al komen Wilfried, de voorzitter, en anderen van de vereniging, onze vrienden, om te condoleren en om af te tasten hoe het met ons gaat en hoe wij willen reageren op ideeën die opgeborreld zijn bij hen: zij willen een stilte hoekje, een condoleance hoekje maken, waarin de kinderen en andere leden zich even terug kunnen trekken, kunnen schrijven, tekenen, ze gaan de kinderen in aanwezigheid van hun ouders vertellen wat er gebeurd is, ze willen een condoleanceregister openen op de website en eventueel ook assisteren bij de dienst.

En zo gaat het maar door; de deur staat niet stil, familieleden bellen vanuit Oost Brabant, komen aanrijden, je moet de begrafenisondernemer ontvangen, de pastor; je wordt helemaal gek. De rouwadvertentie maken, een gedachtenisprentje formuleren, mee zoeken naar invulling van de dienst en ga zo maar door. Maar, afijn, iedereen weet wat er allemaal op je afkomt.

Vrijdagavond, voordat Monique begraven gaat worden, zijn we naar de sporthal gegaan, omdat gevraagd was om even naar het condoleancehoekje te komen kijken als we dat wilden en daartoe in staat waren. Heel vreemd misschien, maar voor ons zitten in dit hele proces steeds twee kanten: helpt iets ons en helpen wij ook de anderen misschien, omdat ook voor hen de bom is ingeslagen. Of het nu gaat om de vereniging, familie, vrienden, Lonny, Petra en mezelf.

Wat deed ons dat goed om daar te zijn: te zien, te voelen hoe de vereniging van klein tot groot met ons, met Monique omgaat; wat een warmte, wat een waardering ook. Wat deed het goed om gewoon met de jongelui mee te huilen, ze te troosten, maar ook als "volwassenen" met hen te praten en uit te leggen wat wij wisten en ook onze vragen te verwoorden; het zijn in deze dagen (en nu nog trouwens) alleen maar vragen. Nog steeds is het niet te geloven, waarom is dit gebeurd en waaraan heeft zij dit verdiend?

Daarna volgde een dienst, met een pastor die begreep wat voor een emotie er was in de kerk, die alle 750 mensen, katholiek, protestant, mohammedaan, verstokt en overtuigd atheïst ter communie kreeg, niet met de "boodschap van de kerk" maar om met Monique te delen, met schitterend toepasselijke muziek (o.a. Afscheid van Blöf, Sunrise van Nora Jones en Kan de deur nie dicht van Gerard van Maasakkers) met waarderende woorden vanuit de vereniging en vanuit haar werk.

Haar trainster en haar teamgenoten hebben haar in en uit de kerk en naar de begraafplaats gebracht; in een ware bloemenzee werd afscheid genomen, honderden stonden rond haar graf onder een stralende zon. "Ook dit heeft Monique zo geregeld, want anders was het een modderpoel geworden", zei een collega van de personeelsvereniging waar zij secretaris van was, toen we daar stonden op het toen nog zanderige nieuwe deel van de begraafplaats.

En dan, de roes is nog lang niet voorbij; de stapels post blijven binnenkomen; het condoleanceregister blijft volstromen op de website. Familie en vrienden blijven komen en prikkelen ons om weer aan te schuiven in de sporthal en op de tennisbaan, omdat we die uitlaatklep nodig hebben. We zijn weer gaan sporten, pakken binnen de vereniging alles weer op waar we mee bezig waren; al is het ongelooflijk vreemd om haar team te zien spelen zonder haar, ineens een andere trainer voor de groep kinderen te zien waar zij ziel en zaligheid in gooide, geen thee meer leuterend aan de bar tussen de trainingen in. Dikwijls en nog steeds worden we dan weer klein, heel erg klein, zou je het liefst maar weer naar huis en naar boven gaan, bladeren door ordners met kaarten, bladeren door het fotoboek van de begrafenis, de DVD bekijken van de dienst, luisteren naar die soms goede en dan weer ongelooflijk k.. muziek die ze had.

En dan blijkt ook nu nog dat het overlijden van Monique ook op anderen een enorme indruk heeft achtergelaten, op haar werk wordt er nog voortdurend aan gerefereerd en bij de vereniging is er zelfs een herinneringstrofee vernoemd naar Monique waardoor zij tot in lengte van jaren deel uit blijft maken van de vereniging. Een "aanmoedigingsprijs Monique van Leeuwen" voor een jeugdlid dat de wisseltrofee een jaarlang in bezit mag houden. De trofee is een sculptuur Wenske, een meisjesbeeldje dat een stokje vastheeft met een sterretje daaraan. In de idee hierachter is Monique het sterretje en zij houdt zo direct contact met het jeugdlid dat de prijs heeft gekregen.

Voor ons is het onvoorstelbaar dat wij zo – zoals het nu gaat – door deze enorme rottijd zouden zijn gekomen, wanneer wij niet de sport als uitlaatklep hadden, binnen een vereniging waarin wij ziel en zaligheid storten en waarvan we ook zoveel warmte terug krijgen. Je moet het gewoon voelen. De lezers van onze ervaringen, toch allemaal lotgenoten, die even chaotisch en op zijn Echernachs (drie stappen vooruit en weer twee terug) door het nieuwe leven moeten zien te komen als wij, zou ik willen vragen om eens op de website van onze vereniging te klikken: theflyingshuttle57.nl en dan te gaan lezen onder de link Monique, en dan weet ik zeker dat iedereen in kan voelen hoe warm voor ons deze deken is geweest en nog. Ook

tfs57.nl > over de club > monique

Wenske, ons Wenske, is daar te zien. Je krijgt kippenvel als ze aan je vragen of je aan zoiets mee wilt werken, maar even later krijg je er toch weer een goed gevoel over. Zoveel waardering voor je dochter en zus... het is ongelooflijk dat het moet, het had niet zo mogen zijn, maar het is wel een troost, zij het een schrale.

Wil iemand naar ons reageren, dan kan dat via ons e-mailadres malovl@home.nl

Lonny, Petra en Martien van Leeuwen, Bergen op Zoom